

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАЦІЙ ІЗ НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ І КОНТРОЛЮ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT OF OPERATIONS WITH NON-CURRENT ASSETS IN THE SYSTEM OF FORMATION AND CONTROL OF DEPRECIATION POLICY UNDER

УДК 657.421

DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct60-36>**Косова Т.Д.**

д.е.н., професор,
завідувач кафедри фінансів,
обліку та оподаткування
Київський національний авіаційний
університет

Овсюк Н.В.

д.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів,
обліку та оподаткування
Київський національний авіаційний
університет

Березовська О.О.

магістрант
Київський національний авіаційний
університет

Kosova Tatiana

National Aviation University of Kyiv

Ovsiuk Nina

National Aviation University of Kyiv

Berezovskaya Elena

National Aviation University of Kyiv

У статті розглянуто обліково-аналітичне забезпечення операцій із необоротними активами, визначено, що якісне обліково-аналітичне забезпечення впливає на формування оптимальної амортизаційної політики суб'єкта господарювання. Оптимізація амортизаційної політики передбачає застосування найбільш ефективних методів нарахування амортизації залежно від інтенсивності використання об'єктів необоротних активів підприємства. Визначено методичні підходи до організації обліково-аналітичного забезпечення операцій з необоротними активами щодо нарахування амортизації, формування та використання амортизаційного фонду, що ґрунтуються на застосуванні комплексного сприйняття, адекватної оцінки, документування, синтетичного та аналітичного обліку та сприяють формуванню й контролю амортизаційної політики підприємства. Ефективність амортизаційної політики залежить від того, наскільки виважено підприємство передбачило вибрані варіанти методів нарахування амортизації.

Ключові слова: обліково-аналітичне забезпечення, звітність підприємства, амортизація, політика, система обліку й звітності, міжнародні стандарти фінансової звітності.

В статье рассмотрено учетно-аналитическое обеспечение операций с необо-

ротными активами, определено, что качественное учетно-аналитическое обеспечение влияет на формирование оптимальной амортизационной политики субъекта хозяйствования. Оптимизация амортизационной политики предусматривает использование наиболее эффективных методов начисления амортизации в зависимости от интенсивности использования объектов необоротных активов, что обуславливает ее ключевую роль в процессе восстановления необоротных активов предприятия. Определены методические подходы к организации учетно-аналитического обеспечения операций с необоротными активами касательно начисления амортизации, формирования и использования амортизационного фонда, которые базируются на использовании комплексного восприятия, адекватной оценки, документирования, синтетического и аналитического учета и способствуют формированию и контролю амортизационной политики предприятия. Эффективность амортизационной политики зависит от того, насколько взвешенно предприятие предусмотрело выбранные методы начисления амортизации.

Ключевые слова: учетно-аналитическое обеспечение, отчетность предприятия, амортизация, политика, система учета и отчетности, международные стандарты финансовой отчетности.

The article considers accounting and analytical support of operations with non-current assets, it is determined that high-quality accounting and analytical support affects the formation of optimal depreciation policy of a business entity. Optimization of amortization policy provides for the usage of the most effective methods of depreciation accrual depending on the intensity of use of non-current assets, and determines its crucial role in the process of recovery of non-current assets of an enterprise. The efficiency of implementation of depreciation policy is essential for formation of investment attractiveness of domestic enterprises, which is one of the main directions for attracting sources of financing. In the conditions of acute financial crisis the processes of increasing of earnings to the state budget and increasing of internal sources of funds of economic entities, needed for investment of own production activity and renewal of material and technical basis gain importance. Non-current assets have a significant specific weight in the total assets of the enterprise, they are one of the most significant objects of accounting, and requires control over their movement, the determination of depreciation, formation and use of depreciation fund, repairs, upgrading, renovation of obsolete and technically imperfect objects. In modern conditions of economic management in order to determine the features of accounting and analytical support of transactions with irreversible assets in the context of formation and control of depreciation policy, it is necessary to approach the tools of reproduction in the accounting system of the enterprise of directions of realization of depreciation policy in a theoretical and methodical way. In the course of the study methodological approaches to the organization of accounting and analytical support of operations with noncurrent assets for accrual of depreciation, formation and usage of depreciation fund are determined based on the application of complex perception, appropriate evaluation, documenting, synthetic and analytical accounting and contribute to the formation and control of the depreciation policy of the enterprise. Efficiency of depreciation policy directly depends on how balanced and reasonable the enterprise has provided for the chosen options of depreciation accrual methods conditioned by legislative requirements.

Key words: accounting and analytical support, enterprise reporting, depreciation, policy, accounting and reporting system, International Financial Reporting Standards.

Постановка проблеми. В ринкових умовах господарювання великого значення для суб'єктів господарювання набуває добре організоване обліково-аналітичне забезпечення операцій із необоротними активами, що зумовлює гнучкий комплекс господарських дій, які постійно вдосконалюються та змінюються.

В основі обліково-аналітичного забезпечення лежить інформація, тобто сукупність відомостей про внутрішнє й зовнішнє середовище підприємства, яку використовують для оцінювання й аналізу економічних явищ та процесів управлінських рішень [2, с. 59].

Питання обліково-аналітичного забезпечення господарських операцій, пов'язаних із необорот-

ними активами, є досить актуальним, оскільки якісна обліково-аналітична інформація впливає на формування оптимальної амортизаційної політики суб'єкта господарювання, що сприяє вибору альтернативного методу нарахування амортизації, управлінню витратами та фінансовими результатами діяльності підприємства.

Ефективність впровадження амортизаційної політики має велике значення щодо формування інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств, що є одним з основних напрямів залучення джерел фінансування [9, с. 51].

В умовах гострої фінансової кризи великого значення набувають процеси збільшення надходжень до державного бюджету та збільшення внутрішніх джерел коштів суб'єктів господарювання, необхідних для інвестування власної виробничої діяльності та оновлення матеріально-технічної бази.

Реальні валові інвестиції в основний та оборотний капітал України у першому півріччі 2021 року становили лише 1,4% ВВП, тоді як по країнах, що розвиваються, у 2010–2019 роках зазначений показник у середньому дорівнював 32,2%, а у Європейському регіоні – 23% ВВП. Низькі капітальні інвестиції національних підприємств загрожують уповільненням темпів економічного зростання України в майбутньому та ще більшим відставанням від інших країн світу за рівнем економічного розвитку [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питанням обліково-аналітичного забезпечення діяльності суб'єктів господарювання присвячено праці Н.В. Бондарчука, Ю.М. Ніколайчука [1], Л.В. Гнилицької [2], зокрема проблемам обліково-аналітичного забезпечення необоротних активів присвячено роботи таких науковців, як С.М. Кафка [5], А.М. Ужва [11].

Аспекти розвитку амортизаційної політики та специфіка формування амортизації висвітлені в працях А.Е. Делиболтоян [4], Я.В. Ошмаріна [8], Т.В. Понедільчук, А.М. Пащенко [9], Н.С. Приймак [10].

Отже, в наукових джерелах приділено достатньо уваги обліково-аналітичному забезпеченню необоротних активів та особливостям формування амортизаційної політики підприємства й методики нарахування амортизації, проте недостатньо уваги приділено тому, який вплив справляє обліково-аналітичне забезпечення необоротних активів на формування амортизаційної політики суб'єкта господарювання та контролю діяльності підприємства щодо нарахування амортизації, створення амортизаційного фонду й управління ним.

Постановка завдання. Наукові дослідження, пов'язані з проблемами обліково-аналітичного забезпечення операцій із необоротними активами в системі формування й контролю амортизаційної політики, повинні враховувати досвід не лише

сучасних науковців але й попередніх дослідників, а також мають зважати на міждисциплінарний характер окресленої облікової ділянки задля формування можливих напрямів вирішення окреслених питань.

В цьому контексті трактування сутності та розкриття економічного змісту амортизації та зносу необоротних активів і пов'язаної з ними амортизаційної політики підприємства є доволі важливим питанням, тому що нині існує значна кількість наукових публікацій з цієї тематики, проте немає єдиного науково обґрунтованого підходу до трактування зазначених понять, що впливає на вибір підприємством методики їх обліково-аналітичного забезпечення й контролю, водночас унеможливорює прийняття раціональних управлінських рішень.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Необоротні активи мають значну питому вагу в загальній сумі активів підприємства, вони є одним із найважливіших об'єктів бухгалтерського обліку, що вимагає здійснення контролю за їх рухом, визначенням амортизації, формуванням і використанням амортизаційного фонду, проведенням ремонтів, модернізацією, оновленням застарілих і технічно недосконалих об'єктів.

В сучасних умовах господарювання для того, щоб визначити особливості обліково-аналітичного забезпечення операцій із необоротними активами в контексті формування й контролю амортизаційної політики, необхідно теоретично і методично обґрунтовано підійти до інструментів відтворення в обліковій системі підприємства напрямів реалізації амортизаційної політики.

Проблемні питання, з якими стикаються підприємства під час вибору інструментів та шляхів впровадження амортизаційної політики, включають правильність вибору методу розрахунку амортизації, встановлення строку корисного використання необоротних активів, визначення сутності та впливу амортизації на формування грошових потоків тощо.

Амортизація є інструментом бухгалтерського обліку, який забезпечує важливий обліковий принцип нарахування та відповідності доходів і витрат.

Більшість науковців дотримується думки про те, що амортизація являє собою обчислювальний у грошовому вираженні знос необоротних активів підприємства в процесі їх використання для досягнення цілей виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг [5; 6; 10].

Слід наголосити на тому, що поняття «знос» та «амортизація» різні між собою за змістом та характеристикою. Поняття «амортизація», яке використовується в обліку, розуміється не як фізичний знос або зниження ринкової вартості об'єкта, а як списання вартості виробничих активів протягом періоду їх корисного використання. Термін

застосовується для відображення поступового списання вартості необоротних активів на витрати підприємства [5, с. 97].

Знос – це знецінення довгострокових виробничих матеріальних активів, що спричиняється втратою їх техніко-економічних характеристик. В економічних дослідженнях розрізняють три типи зносу, такі як фізичний, моральний і вартісний.

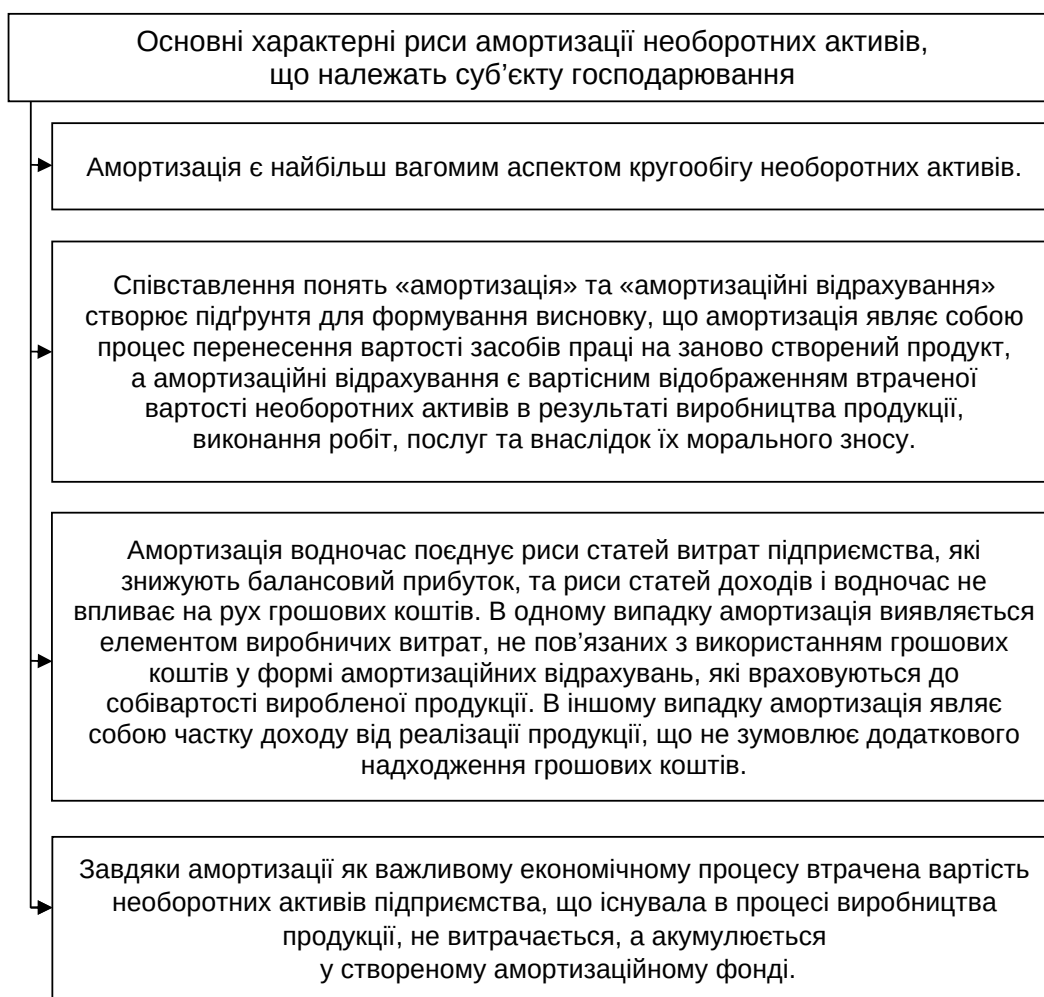
Узагальнюючи вищенаведені визначення, схиляємося до того, що амортизація є систематичним розподілом первісної вартості необоротних активів за мінусом ліквідаційної вартості протягом терміну їх корисного застосування на продукт, що виробляється. На нашу думку, наведене визначення є найбільш достовірним, оскільки найповніше визначає сутність цієї облікової категорії, трактуючи її як систематичний розподіл вартості основних засобів протягом визначеного терміну через однакові проміжки часу, тобто амортизація нараховується за допомогою окремих методів бухгалтерського обліку (існує певна система).

На рівні суб'єкта господарювання амортизація суттєво впливає на ефективність його виробничої діяльності та є важливим джерелом економічного розвитку. Кожне підприємство реалізує власну амортизаційну політику, яка загалом формується за рахунок сукупності способів розрахунку сум зносу необоротних активів та управління ними [5, с. 110].

Узагальнюючи наукові погляди на окремі особливості амортизації як важливої складової частини амортизаційної політики підприємства, маємо можливість виділити такі її характеристики (рис. 1).

Використання необоротних активів в господарській діяльності передбачає визначення інтенсивності їх експлуатації задля майбутнього оновлення. Проте цей показник, хоча й характеризує ступень зносу, але не визначає суму амортизаційних відрахувань. Слід зауважити, що не для всіх господарських об'єктів можна визначити інтенсивність експлуатації.

В процесі аналізу визначення категорії «амортизація» можна узагальнити основні підходи до

Рис. 1. Основні характерні риси амортизації необоротних активів суб'єктів підприємницької діяльності

Джерело: систематизовано авторами на основі джерела [5, с. 97–98]

трактування цього поняття, а саме економічний, обліковий, фінансовий (рис. 2).

Дослідження дали змогу виявити, що для формування сучасного обліково-аналітичного забезпечення операцій із необоротними активами амортизацію доцільно розглядати з трьох основних точок зору (рис. 2), які дають можливість сформуванню чітке та повне уявлення щодо значення цього явища як на рівні суспільства, так і на рівні суб'єкта підприємницької діяльності, що обумовлює прийняття обґрунтованих управлінських рішень у напрямі формування й контролю амортизаційної політики підприємства.

Вважаємо, що раціональне використання необоротних активів і забезпечення умов їх своєчасного оновлення має враховувати фізико-технологічні якості об'єкта та його експлуатаційні характеристики. Зазначений підхід дасть обліковому працівнику критерії для розподілу первісної вартості об'єктів необоротних активів між звітними періодами й буде слугувати підставою для формування амортизаційної політики залежно від умов використання цих необоротних активів. Перш за все для вибору методу розподілу вартості об'єкта (методу амортизації) необоротних активів важливим є визначення економічної сутності об'єкта.

Амортизація виступає як суб'єктивне явище, тому що суб'єкт підприємницької діяльності вирішує, як буде здійснено зазначений процес, а саме які методи будуть застосовані та яким чином

відбудуться формування амортизаційного фонду, реалізація амортизаційної політики тощо.

Отже, амортизація за сучасних умов повинна виконувати такі функції, пов'язані з формуванням амортизаційної політики підприємства (рис. 3).

Досі в сучасній економічній літературі немає єдиного трактування та визначення загальної кількості функцій амортизації (рис. 3), які впливають на формування амортизаційної політики підприємства.

Відтворювальна та розподільча функції амортизації розглядаються в контексті амортизаційного фонду, стимулююча функція проявляється як створення умов для прискорення темпів науково-технічного прогресу, фіскальна функція окреслена як елемент податкової політики держави [6, с. 159–160].

Функція відшкодування коштів полягає в тому, що одним з її призначень виступає повернення капіталу, вкладеного підприємством у необоротні активи, шляхом поступового перенесення їх вартості на вартість виробленої готової продукції, виконаних робіт і послуг. Накопичувальна функція сприяє акумулюванню амортизаційних нарахувань у створеному підприємством амортизаційному фонді. Виявлення облікової функції зумовлено тим, що амортизація є засобом систематичного відображення процесу перенесення вартості необоротних активів на готову продукцію, надані послуги чи виконані роботи [10, с. 197].

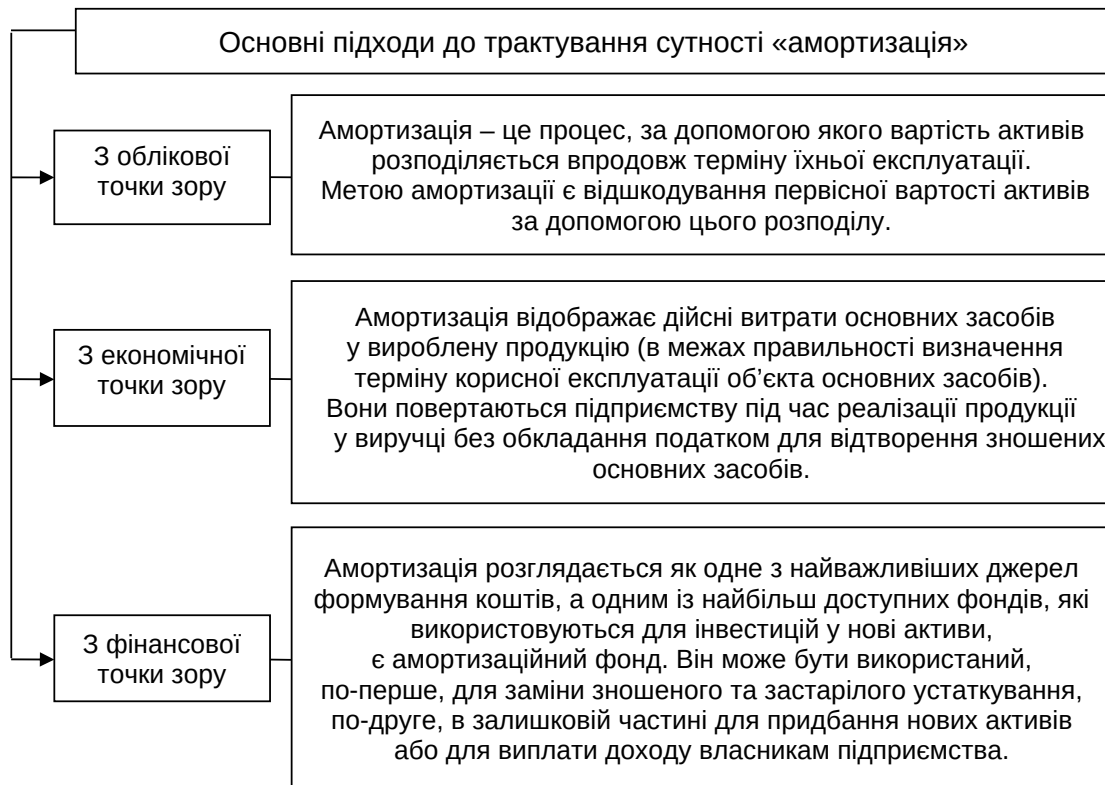
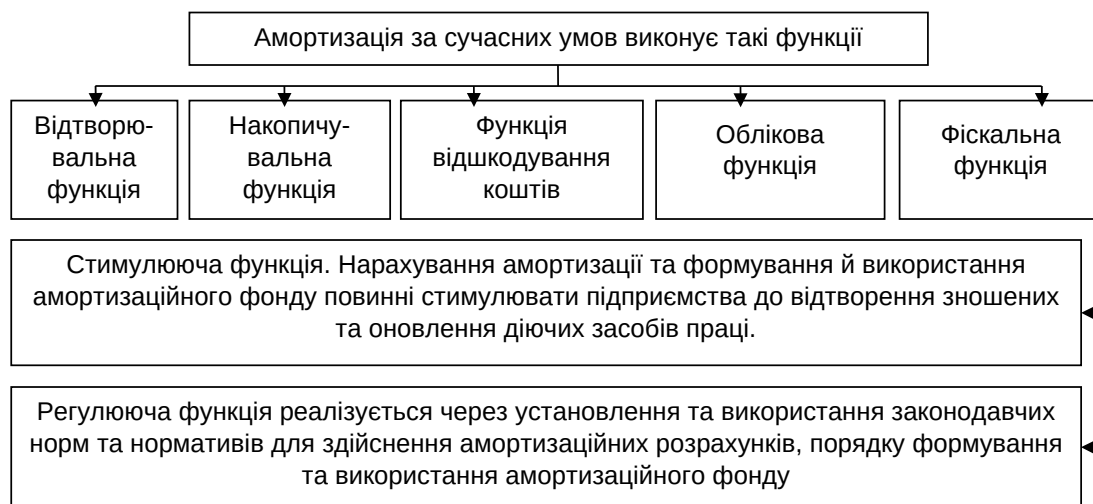

Рис. 2. Основні підходи до трактування поняття «амортизація» [5, с. 98]

Рис. 3. Функції амортизації в сучасних умовах господарювання

Джерело: систематизовано авторами на основі джерела [10, с. 197–198]

Відображення операцій із необоротними активами в системі бухгалтерського обліку відбувається згідно з НП(С)БО 7 «Основні засоби», НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи», МСБО 16 «Основні засоби» та МСБО 38 «Нематеріальні активи». Розрахунок амортизації необоротних активів реалізується відповідно до методів нарахування амортизації, передбачених Національними П(С)БО.

Чимало об'єктів необоротних активів для відображення в системі бухгалтерського обліку й звітності потребують достовірного встановлення справедливої вартості, що з огляду на умовність існування в Україні активного ринку деяких необоротних активів становить доволі складну практичну проблему [11, с. 1373].

Перспективним у цьому напрямі є застосування міжнародних стандартів оцінювання, які активно використовуються у вітчизняній оціночній діяльності під час оцінювання справедливої вартості необоротних активів і ґрунтуються на основних методичних підходах, а саме ринковому, витратному і дохідному [7, с. 50].

Відображення необоротних активів в обліку забезпечується документацією. Специфіка необоротних активів обумовлює певні вимоги до інформаційного змісту первинних документів, причому вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення має враховувати посилення змістовного навантаження щодо оцінювання та достовірного відображення господарських операцій з придбання, створення власними силами, введення в експлуатацію, нарахування амортизації, формування й використання амортизаційного фонду, переоцінки і вибуття об'єктів у звітності підприємства.

Зауважимо, що більшість дослідників розкриває сутність амортизаційної політики, особливості створення та управління амортизаційним фондом

суб'єкта господарювання [4; 9; 10]. Проте документуванню операцій з нарахування амортизації, накопиченню амортизаційних відрахувань та використанню амортизаційних відрахувань приділено мало уваги. На наш погляд, це є недоліком, оскільки вивчення обліково-аналітичного забезпечення операцій із необоротних активів неможливе без їх правильного документального оформлення.

На нашу думку, в сучасних умовах господарювання типові документи щодо відображення амортизації не відповідають потребам відображення в обліковій системі підприємства. Отже, потрібно запропонувати більш точний документ, у якому мають відобразитись дані з нарахування амортизації в розрізі видів нематеріальних активів, формування й використання амортизаційного фонду підприємства. Рекомендована форма внутрішньої звітності дасть більше інформації про об'єкт необоротних активів та суму нарахованої амортизації, адже формування амортизаційного фонду є важливим напрямом діяльності підприємства щодо оновлення основних засобів.

Для відтворення цієї інформації в системі бухгалтерського обліку доцільно в робочому плані рахунків підприємства передбачити синтетичні та аналітичні рахунки для відображення відповідних даних задля здійснення контролю за формуванням і споживанням амортизаційного фонду підприємства.

Обґрунтованість потреб контролю за формуванням і використанням амортизаційного фонду підтверджується тим, що, на думку окремих науковців, сучасна амортизаційна політика, яка реалізується в Україні і заснована на ліберальних ринкових принципах, є одним із механізмів приховування підприємствами прибутків та засобом витрачання національного багатства щодо основного капіталу [8].

Внутрішній контроль операцій із необоротними активами, оптимальний вибір методів нарахування амортизації та шляхів використання акумульованих в амортизаційному фонді коштів обумовлюють раціональне управління ризиками та створюють підстави інформативного забезпечення оптимальних напрямів стратегічного розвитку підприємства, зокрема щодо формування ефективної амортизаційної політики.

Ефективність амортизаційної політики безпосередньо залежить від того, наскільки виважено й обґрунтовано підприємство передбачило вибрані варіанти методів нарахування амортизації, обумовлені законодавчими вимогами.

Амортизаційна політика підприємства суттєво впливає на величину податкових платежів, а також прибуток суб'єкта господарювання, тому дуже важливо запроваджувати таку амортизаційну політику, яка б сприяла зменшенню до мінімального значення податкових платежів, збільшенню рівня рентабельності та обумовлювала поліпшення фінансового стану підприємства [9, с. 53].

Амортизаційна політика впливає на формування привабливого інвестиційного іміджу підприємства.

Результативна амортизаційна політика сприяє зміцненню фінансового становища будь-якого суб'єкта господарювання та є інструментом поєднання підприємницьких та державних економічних інтересів у сфері залучення новітніх технологій та інновацій [4, с. 135].

Отже, ефективне застосування амортизаційної політики на підприємстві є значним важелем його управління та дає можливість керівництву розширити власне виробництво й створити нові напрями діяльності.

Висновки з проведеного дослідження.

В основі обліково-аналітичного забезпечення операцій із необоротними активами лежить інформація, що застосовується для формування й контролю амортизаційної політики і є основою для прийняття дієвих рішень у процесі управління підприємством.

Здійснення операцій, пов'язаних із нарахуванням та обліком амортизації необоротних активів згідно з нормативними та внутрішньогосподарськими документами підприємства, передбачає розширення меж змістовного наповнення (своєчасність та обґрунтованість заповнення) первинних документів, фіксацію цих операцій на рахунках бухгалтерського обліку, формування облікових регістрів, відображення результатів у звітності, контроль та аналіз фактів господарської діяльності. Зазначені дії дають змогу суттєво підвищити надійність виконаних операцій на цій обліковій ділянці та знизити витрати підприємства.

Запропоновані методичні підходи до організації обліково-аналітичного забезпечення операцій

з необоротними активами щодо нарахування амортизації, формування та використання амортизаційного фонду ґрунтуються на застосуванні системного сприйняття, адекватної оцінки, документування, синтетичного та аналітичного обліку та сприяють формуванню й контролю амортизаційної політики підприємства.

Якісне обліково-аналітичне забезпечення операцій із необоротними активами сприятиме поліпшенню контролю за нарахуванням зносу, формуванням та використанням амортизаційного фонду, що дасть змогу підприємству приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо оновлення необоротних активів та забезпечить цільове використання коштів амортизаційного фонду.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бондарчук Н.В., Ніколайчук Ю.М. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою підприємства. *Ефективна економіка*. 2016. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5410> (дата звернення: 12.10.2021).
2. Гнилицька Л.В. Обліково-аналітична інформація як визначальний чинник забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2011. № 3 (157). С. 57–65.
3. Данилишин Б.М. Що відбувається з українською економікою, банками та держфінансами. *Економічна правда*. 2021. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2021/10/12/678653> (дата звернення: 12.10.2021).
4. Делиболтоян А.Э. Направления развития амортизационной политики. *Фінанси, облік і аудит*. 2013. Вип. 20/1. С. 133–139.
5. Кафка С.М. Бухгалтерський облік амортизації необоротних активів. *Бухгалтерський облік, контроль і аналіз: проблеми теорії та методології* : монографія / за заг. ред. Ф.Ф. Бутиця. Київ, 2013. С. 94–122.
6. Косова Т.Д. Амортизація як інвестиційний ресурс підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2003. № 9 (27). С. 157–166.
7. Овсюк Н.В. Оцінка та відображення об'єктів інноваційної діяльності в системі бухгалтерського обліку. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2020. № 3. С. 47–54.
8. Ошмарін Я.В. Облікове забезпечення амортизаційної політики підприємств АПК : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.09 ; Національний аграрний університет. Київ, 2008. 25 с.
9. Понедільчук Т.В., Пашченко А.М. Проблемні аспекти формування амортизаційної політики підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 51–54.
10. Приймак Н.С. Амортизація та її функції у господарській діяльності підприємства. *Наукові праці КНТУ. Економічні науки*. 2009. Вип. 16. Ч. 1. С. 194–201.
11. Ужва А.М. Обліково-аналітичне забезпечення нематеріальних активів підприємства у сучасних умовах: стан та напрями вдосконалення. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 19. С. 1371–1375.

REFERENCES:

1. Bondarchuk N.V., Nikolaichuk Yu.M. (2016) Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia ekonomichnoi bezpekoiu pidpriemstva [Accounting and analytical support of economic security management of the enterprise]. *Efektivna ekonomika*, no. 12. (in Ukrainian)
2. Hnylytska L.V. (2011) Oblikovo-analitychna informatsiia yak vyznachalniy chynnyk zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky subiektiv hospodariuvannia [Accounting and analytical information as a determining factor in ensuring the economic security of economic entities]. *Visnyk Skhidnoukrainskoho natsionalnoho universytetu imeni Volodymyra Dalia*, no. 3 (157), pp. 57–65. (in Ukrainian)
3. Danylyshyn B.M. (2021) Shcho vidbuvaietsia z ukrainskoiu ekonomikoju, bankamy ta derzhfinansamy [What is happening with the Ukrainian economy, banks and public finances]. *Ekonomichna pravda*. Kyiv. (in Ukrainian)
4. Delyboltoian A.E. (2013) Napravleniia rozvytyia amortyzatsyonnoi polityky [Directions of development of depreciation policy]. *Finansy, oblik i audyt*. Vyp. 20/1, pp. 133–139. (in Ukrainian)
5. Kafka S.M. (2013) Bukhholderskyi oblik amortyzatsii neoborotnykh aktyviv [Accounting for depreciation of non-current assets]. *Bukhholderskyi oblik, kontrol i analiz: problemy teorii ta metodolohii: monohrafiia / za zah. red. F.F. Butyntsia*. Kyiv, pp. 94–122. (in Ukrainian)
6. Kosova T.D. (2003) Amortyzatsiia yak investytsiinyi resurs pidpriemstva [Depreciation as an investment resource of the enterprise]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 9 (27), pp. 157–166. (in Ukrainian)
7. Ovsyuk N.V. (2020) Otsinka ta vidobrazhennia obiektiv innovatsiinoi diialnosti v systemi bukhhalterskoho obliku [Evaluation and reflection of objects of innovative activity in the accounting system]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii statystyky, obliku ta audytu*, no. 3, pp. 47–54. (in Ukrainian)
8. Oshmarin Ya.V. (2008) Oblikove zabezpechennia amortyzatsiinoi polityky pidpriemstv APK [Accounting for the depreciation policy of agricultural enterprises]. (PhD Thesis), Kyiv: National Agrarian University.
9. Ponedilchuk T.V., Pashchenko A.M. (2021) Problemni aspekty formuvannia amortyzatsiinoi polityky pidpriemstva [Problematic aspects of the formation of the depreciation policy of the enterprise]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 17, pp. 51–54. (in Ukrainian)
10. Pryimak N.S. (2009) Amortyzatsiia ta yii funktsii u hospodarskii diialnosti pidpriemstva [Depreciation and its functions in the economic activity of the enterprise]. *Naukovi pratsi KNTU. Ekonomichni nauky*. Vyp. 16. Ch. 1, pp. 194–201. (in Ukrainian)
11. Uzhva A.M. (2018) Oblikovo-analitychne zabezpechennia nematerialnykh aktyviv pidpriemstva u suchasnykh umovakh: stan ta napriamy vdoskonalennia [Accounting and analytical support of intangible assets of the enterprise in modern conditions: the state and areas of improvement]. *Ekonomika i suspilstvo*. Vyp. 19, pp. 1371–1375. (in Ukrainian)